

1944, august 8. [Slovensko.] — Zpráva styčného a zpravodajského dôstojníka kpt. J. Krátkeho o vytvorení jednotného politického ústredia protifašistického odboja na Slovensku, zaslaná rádiotelegraficky čs. ministrovi NO gen. S. Ingrovi v Londýne.¹

VI 080822/44

Anna dosáhla realizování politické dohody na Slovensku: Országh² — Ursíny v čele sjednoceného politického ústredí. Za nimi stojí veľká väčšina levicových stran (hlavné komunistická strana). Dohoda je víťazstvím myšlenky formy jednotného čsl. štátu, jeden parlament, jedna armáda, jednotné řešení měnových otázek atd. Politickou a diplomatickou neschopností se bohužel z jednání vylučují nejvérnejší Čechoslováci (Šrobár — Flora).

[Zdena]³

SÚA Praha. Ch 37-91-29/119. Záznam dešifrovanej došej depeše. Strojopisný prieplis.

1944, august 9. Moskva. — Depeša čs. veľvyslanca v SSSR Zd. Fierlingera čs. ministerstvu zahraničných vecí v Londýne s informáciami o podpore odbojového hnutia na okupovanom území Československa sovietskou armádou a k otázke britskej a sovietskej dodávky zbraní na Slovensko.

Tajné.

Tvá 147.¹ Přísně důvěrné.

1. Souhlasím v zásadě s Tvým stanoviskem, které jsem sám zaujal již na pořadách v Sadaguře. Akce může být postupně soustředěna v našich rukou, „corpu-

¹ Zpráva nie je podpísaná; zo súvislosti a z toho, že bola zaslaná cez rádiostanicu „Vít“, usuďujeme, že jej autorom bol Krátký-Zdena.

² Zrejmý omyl. Autor zprávy nepochybne mysel „Husák—Ursíny“. To vyplýva o. i. z rádiogramu zo 16. 8. 1944, v ktorom sa v tejto veci uvádzia: „Anna veľmi intenzívne organizuje (event. prebierá) národní výbory. V čele Anny (u komunistu Husák, Novomeský, u agrárniku Ursíny, u sociálnych demokratov Országh) stojí dr. Lettrich. Anna jedná o vstupu pravicových stran do ústredí. Mezičím dosazuje na vedoucí místa své lidi.“ (SÚA Praha. Ch 37-91-29/142. Záznam depeše VI 081641/44. Strojopisný prieplis.) Tu sa opäť zrejmým omyлом uvádzá Országh, hoci v inej súvislosti. Podľa všetkého šlo o sociálneho demokrata I. Horvátha.

³ Niekoľko dní predtým, 3. 8. 1944, poslal Krátký(?) (rádiogram je bez podpisu) nasledujúce hlásenie: „Sokol se dohodl s Ursínym a k tomu přistoupil i Mach, že se budou navzájem chránit. Mach se zavázal, že z Ursínyho lidí nikoho nezatkne. Po válce se Ursíny postará o bezpečí Macha.“ (SÚA Praha, Ch 37-91-29/106. Záznam dešifrovanej došej depeše, VI 080310/44. Strojopisný prieplis.)

Na dotaz z Londýna (tamtiež, b S 40-3, zprávy odosланé Vitovi a Leyovi, fotokópia odpisu, 11. 8. 1944), aká je hodnotnosť zprávy a z akého prameňa pochádza, prišla tato odpoveď: „Za zprávou Sokol—Mach—Ursíny stojí: Koch, Ševčík, Kavárník. Její hodnotnosť osobně nemohu potvrdit.“ (Tamtiež, Ch 37-91-29/125. Záznam dešifrovanej došej depeše, VI 081827/44, t. j. 18. 8. 1944.)

¹ Šlo o depešu ministra Masaryka z 3. 8. 1944 nasledujúceho znenia: „Generál Pišta hlásí, že